

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Specvlvm Magnvm Episcoporum, Canonicorum,
Sacerdotvm Et aliorum Clericorum omnium tam
Secularium quam Religiosorum**

Tympe, Matthäus

[Köln], 1614

5. ab Ambitione alienißimum esse.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51447](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51447)

atque ea quidem virtutis excellentia vt nemo ad eam aspirare posset, sed simul ea comitate vt eius congressus & colloquium esset omnibus expofitum, essetque sermone iucundus iucundior moribus, neque in eo vel mollities dissolute, nec seueritas factuosa & importuna appareret.

*De S. An-
tonij affabi-
lit. eiusque
pramio V.
Triumphū
virtutum.*

Certe Clerici boni blandi sunt & faciles, eorum animi & aures omnib. patent, & aditus prae-bent facilimos, inferiores non aspernantur, sed potius omnem humanitatem praestant omnib. nec irascuntur intempestiue accedentibus, aut inepta rogantibus. Odiosa enim morositas est leuioris animi, & qui nec alias ferre, nec se ipsum vincere potest. Si benignitas & comitas honoratis duntaxat hominibus exhibeatur nihil omnino praclarum habet. Quis enim id non faciat: nam nec aliter licet: illud vero ex virtutis officio est cum affabilitas etiam in homines multo inferiores atque etiam in tennes exercetur.

SIGNVM V.

Ab Ambitione seu honorum cupiditate alienissimum esse & omnes dignitates respuere.

Phil. 2. v. 6

1. **C**Hristus magnus ille pastor ouium (ad Heb. 13. v. 20. atque ad eum princeps pastorem (1. Pet. 5. v. 4.) semetipsum exinanivit formam serui accipiens, deinde vt seruus per annos 30. & fabri filius intra maternos parietes latuit, inde in publi-

publicum progressus quasi seruus & peccator à seruo suo Ioanne Baptista cum summo honoris omnis contemptu baptizari voluit, desertum vero ingressus diabolum de ambitione omnium regnorum mundi se tentantem acri obiurgatione repressit, & Apostolum Petrum à dedecore & contumelia futuræ passionis dehortantem coercuit. Adhuc cum populus trans mare Galilææ obpatratum miraculum eum rapere & regem facere vellet, in montem aufugit. Et quia docuerat se non venisse ministrari sed ministrare, tanquam minister linteo se præcinxit, & pedes discipulorum, inter quos erat proditor Iudas, lauit, dicens, *exemplum dedi vobis, vt quemadmodum ego feci ita & vos faciatis. demum humiliavit se vsque ad mortem, mortem autem crucis, hoc est, omnium ignominiosiss. & omnib. mundi honoribus è diametro contrariam.* Ecclesiasticus ait: *Noli querere à Domino ducatum, neq. à Rege cathedram honoris.* Hinc honoris cathedram cum quererent Christi discipuli duo eos his verbis redarguit: *principes gentium &c.* idem respondit *Matt. 23. v. 6.* scribis & pharisæis cum eos acriter reprehendisset quod amarēt primos accubitus in cœnis &c. Tertia tentatio diaboli qua Dominum ipsum inuadere non dubitauit, fuit de ambitione regnorum omnium mundi, quam & Dominus acriore responso velut Satanicam profligauit, dicens, *vade Satana.*

2. S. Ambrosius à populo & Imp. Episcopus Mediolanensis postulatus noctu ex vrbe se proripuit seu aufugit, & cum Ticinum iter intendisset,

Matt. 3. v. 13. 4. v. 10. 16. v. 23.

Ioan. 6. v. 15. Mat. 20. v. 28. Ioan. 13. v. 4.

Phil. 2. v. 16. Heb. 12. v. 2. ca. 7. v. 4. Mat. 20. 25.

V. Locum de humilitate Paulin.

set, non sine miraculo mane deprehendit se esse in porta Mediolanensi.

Epiph. Epi. ad Ioan. 3. S. Hieronymus ita refugit omnes honores, vt licet sacerdos, tamen ministeria sacerdotis in suo monasterio exercere reformidavit.

Metaphr. 4. S. Chrysoft. vt ipse fatetur li. i. de sacerdotum rumor increbuisse de se ad Episcopatum rapiendo sese occultauit seu veritus ne ad honores eueheretur in solitudinem aufugit sed Flavianus diuinitus monitus è spelunca extractum sacerdotem fecit, vi deinde Antiochia ad Archiepiscopatum Constantinopolitanum pertractus.

5. S. Greg. vt habet Ioã. Diac. li. i. c. 44. electus summum pontificem, non solum aufugit, seu clandestina fuga ab vrbe decedere decreuit, & tunc exitum omnem diligenti septum custodia videret dolio se condi & exportari fecit. Tum proximi montis vastam solitudinem penetrans antrum quoddam adiit satis ibi se latere sperans, literis etiam Mauritium Imp. compellauit ne consentiret electioni. iudicio autem cœlesti columnæ igneæ proditus & ad gubernacula pertractus seu pontifex factus prius se epistolis seruum seruorum Dei appellauit.

Lucida nubes loco in cœdens prodidit latentem. 6. Isaac Monachus cum rescisset decerni sibi presbyteratum de Scythia transmigravit in Ægyptum, vastæ solitudinis secessum quæritas vt hominum effugeret conspectum. Sed qui diuinitus eligebatur latere non potuit. Cum enim fratres in Ægyptum vsq; illum quæsitum profecti essent & asellus quem secum habebant per desertum fugiens ad speluncam ipsius substiisset, dum a se latere cõprehendunt, monachum conspiciunt. Quare læti ipsum vt secum redeat hortantur, igitur cum se ille

mutianimalis indicio deprehensum agnouisset, intellexit Dei voluntatē, & fratrum votis annuens ad monasteriū reuersus presbyt. officiū suscepit.

7. *B. Cypr. de Cornelio Papa* (lib. 4. Epi. 2.) Qui ait, Episcopatū ipsum nec postulatuit, nec voluit, nec vi. (vt cæteri quos arrogantia & superbię sue tumor inflat) inuasit, sed quietus & modestus, & quales esse cōsueuerūt q. ad hūc locū diuinitus eligūt, vim passus est vt Episcopatū coact⁹ exciperet: laudantur & multi alij sancti qui dignissimi esēt,

tamen oblatum Episcopatū repudiarunt, atque in primis 8. *Moyfos* & 9. *Ieremias* qui post oblatam etiam à Deo præfecturam imbecillitatis suę memores se purgarunt 10. *Ionas* vero etiam aufugit.

11. *Grego. Thaumaturgus*, quem iam fuga elapsum *Phidanus Amasię Epif.* licet corpore absentē in Antistitē *Neocæsariensē* consecrauit. 12. *Greg. Nazianzenus* qui in pontum fugit, ne à parente ad Episcopatū *Nazianz. eue* heretur, pro qua fuga *Apologeticum* doctiss. scripsit qui exstat. 13. *S. Marti.* quē inuitū ad thronū Episcopale *Turonicū* protractum testatur *Seuerus Sulp.* 14. *S. Ammonias E-*

remita aurē sibi p̄cidit ne fieret Episc. 15. *S. Malac.* auctore. *S. Bern.* nō ante Episcopatū in *Hibernia* suscepit q. Episcopi anathema ei comminatētur.

16. *S. Bernar. S. Thom. aquinas. S. Bernar. aliiq;* multi honorem Episcopalem delatum non semel repudiarunt 17. *B. Petrus Damiani* Cardinalis Episcopatum suum deseruit & ad monasticen rediit.

Plurimi etiā quod Episcopatu excidissēt quem cupide ambierāt, facti sunt heretici & heresiarchę vt *Simon magus* (q. nō solum ambiuit Apostolicū primatū sed pretia coercere voluit) *Theobutes*

Exo. 4. 10.
Ier. 1. 6.
Iozn. 1. 3.
Greg. Nyss.

Pallad. in hist. Lausica cap. 12.

li. 1. v. 9. 10.

Aff. 8.

(de quo Euseb. li. 4. hist.) Valentinus (de quo Tertull. li. contra Valentinianos) Marcion (teste Epiph. hier. 42.) Montanus (teste Theod. lib. 3. de hæret. fab.) Nouatianus (vt habet Euseb. li. 2. hist. c. 33.) Sabellius (de quo Epiph. hæret. 57.) Arius (de quo Theod. li. 4. hæret. fab.) Acrius (de quo Epiph. hæret. 75.) Nestorius (de quo Theod. li. 4. hæret. fab.) Ioannem Wicleff. factum hæresiarcham cum Episcopus esse non posset testatur Thomas Waldensis li. 2. doctrinæ fidei c. 60.

Apol. 1.

Greg. Theologus ait: *Sit sane aliquis Episcopus nō modo à vitiorum contagione purus, verum etiā ad summum virtutis fastigium euectus, haud equidem video quam scientia instructus aut quibus virib. fretus huiusmodi Præfecturam suscipere intrepidi queat. Nam profecto ars quaedam artium, & scientia scientiarum mihi esse videtur hominem regere animal omnium maxime varium & multiplex. Id porro hac demum ratione quispiam perspexerit, si animarum curandarum rationem cum corporum medicina contulerit, quantoque hæc nostra laboriosior quam illa sit expenderit, ac tum materie natura, tum artis facultate, tum actus sine præstatio, illius enim labor circa corpora versatur omnino tandem interitura, at huius studium circa animam impenditur quæ ex Deo est, atque diuina supernaque nobilitatis particeps illius medicus regiones & tempora, & ætates, & anni partes ceteraque huius generis explorabit, medicamenta agrotanti propinabit, victusq; rationem præscribet, noxiaque obseruabit, ne præsidium artis agroti cupiditates obsistant, ignem etiam interdum & ferrum, asperioraque medicamenta nonnullis adhibebit, quæ tamen si perquam laboriosa & molesta esse videantur, nihil*

*V. Chryso.
hom. 15.
in 2. Epi.
ad cor.*

tamen eorum perinde arduum atque difficile est ut mo-
 res, & affectus, & vitam, vitæque instituta atque alias
 huiusmodi res inestinas perspicere ac meditari, atque a-
 gressibus omnibus belluiniisque vitiis à coniunctione nostrâ
 expulsis, id omne quod mansuetum est ac Deo gratum in
 eorum locum subrogare ac confirmare. Quia illud etiam
 mecum considero, quod omnia ea que modo enumeravi,
 velut medico seruata, constanter in sua natura manent,
 nec versute quicquam contra moliuntur: at nobis ingenij
 solertia, & cæcus nostri amor, & quod facile cuiquam ce-
 dere nec scimus nec sustinemus, plurimum ad virtutem
 impediendi adfert, ac velut instructa acie sese iis qui
 nobis opem ferunt opponit, quantumque studium à nobis
 adhiberi conueniebat ut morbum medicis detegeremus,
 tantum ad medicinam fugiendam adhibemus, atque in
 nostram perniciem fortes sumus. Velenim tarpiter &
 abiecte peccatum supprimimus non secus ac malignum
 quendam morbum & subputridum in intimis animæ re-
 cessibus occultantes, vel excusationes in peccatis proferi-
 mus verborum patrocinium vitiis nostris exquirentes, vel
 etiam obstrictis aspidis surde ritu auribus nostris obstina-
 to studio in hoc incumbimus, ut ne incantantium vocem
 audiamus. Accedit quod sicut non eadem medicamenta,
 nec eadem alimenta corporibus omnibus offeruntur, sed
 alia aliis, eodem quoque modo animæ diuersa ratione di-
 sciplinaque curantur. Alios enim mouet oratio, alij an-
 tistitis exemplo componuntur, alij calcaribus opus habent,
 alij si eno: alius laus prodest, alius reprehensio, modo vtra-
 que tempestiue adhibeatur alios cohortatio ad officium
 ducit, alios oburgatio atq; hæc rursus alios si palam ar-
 guantur, alios si remotis arbitris increpentur. Quidam
 nam studiose obseruandi sunt ut ne minima quidem & le-
 uissima

uissima eorum errata dissimulentur, contra in alijs ad nonnulla conuere satius fuerit, ita ut videntes non videamus, & audientes non audiamus, sicut dici solet. Quia etiam cum nonnullis ita agendum est, ut irati hominis ac de salute eorum desperantis speciem praeferas, cum tamen reuera nec ipsis irascaris, nec pro perditis ac deploratis habeas, alij rursus leuitate & humilitate curandi, coniunctaque animi alacritate ad meliorem spem reuocandi, alios vincere, alios cedere plerumque utilius fuerit. Aliorum item opes & potentiam, aliorum egestatem calamitatemque vel laudare, vel execrari. &c.

Quoniam hunc Apologeticum Gregorij Nazianzeni legerat prudentissimis Romanorum pontificum S. Greg. Romanus ita in prologo; partis sui pastoralis scribit: Ut longe ante nos reuerenda memoria Grego. Naz. edocuit non vna eademque exhortatio cunctis congruit, quia non cunctos per morum qualitas astringit. Sepe namque alijs officiant qua alijs profunt. Quia & plerumque herbae quae haec animalia nutriunt, alia occidunt, & leuis sibilus equos mitigat, scutulos instigat. Et medicamentum quod hunc morbum imminuit alteri vires iungit, & panis qui vitam fortium roborat, paruulorum necat, pro qualitate igitur auditium formari debet sermo Doctorum, ut & sua singula congruant, & tamen à communis edificationis arte nunquam recedat. Subiicit deinde 36. formulas admonitionum, quomodo aliter hi, aliter illi, viri aliter & foeminae, viri aliter quam senes, domini quam serui &c. sint admonendi.

Ob dictas aliasque causas S. Patres & plerique omnes Scholae Theologi indicant temere facere eos qui licet idonei sibi videantur appetunt vel

ambunt Episcopatus munus. S. Greg. Naz. cū in A-
pologético multas rationes attulisset, cur refugif-
set honorem Episcopatus, quem tamen tandem
oblatum accepit, ita sermonem concludit: Vide-
re quam recte & iuste vtriusque metus causam discepte,
ne nec minime oblata prefectura cupide appetatur, nec
oblata repudietur. Illud enim temerarium est hominū
hoc praefectorum & contumacium, vtrumque vero in-
eptorum. Atque ipse inter nimium audaces & nimium
ignavos & timidos quodammodo interiectus sum, & his
qui ad praefecturas omnes temere profiliunt, timidior, &
is rursum qui ab omnibus abhorrent praesidentior.

S. Chry. li. 3. de sacerdotio cum explicasset quam
formidabile & periculosam sit munus Episco-
porum & sacerdotū? Sacerdotis, ait, animū honoris illius
desiderio vndiq; vacare oportet. Nā si ad eum principatū
adipiscendum vehementi animi affectu rapietur, eo ade-
pto impotentiore sane ambitionis suae flammā incendat, ac
vi tandem captus, vt sibi adeptum honorem stabiliat nul-
li non peccato seruiet.

S. Aug. in actione, ait, non amādus est honor in hac vi-
ta siue potētia, quoniam omnia vana sub sole, sed opus ip-
sū, quod per eundem honorem vel potētiā fit, si recte
atque vtiliter fit, id est, vt valeat ad eam salutem subdito-
rum quae secundum Deum est. Propter quod ait Aposto-
lus, qui Episcopatum desiderat bonum opus desiderat.

S. Bern. o peruersitas, o abusus filiorū Adam, quia cum
ascendere difficilimū sit, descendere autē facilimū, illi & ascens-
leuiter ascendūt & difficilius descendūt, parari ad honores
& celsitudines graduū Ecclesiast. ipsis etiā Angelicis hu-
meris formidādos. Et agēs de inidoneo ad Episcopa-
tū. Talis alius quidem non prodest, sibi vero obest plurimū.

19. de Civ.
Dei c. 19.

Ser. 2. de

Serm. 20. in
Cant.

Hom. 35. Auctor operis imperfecti in Matth. *Quicumque desiderauerit primatum in terra, inueniet confusionem in caelo, nec inter seruos Christi computabitur qui de primatu tractauerit.*

*Lib. 4. in
Luc. c. 4.*

S. Ambros. Hoc ipso perniciosior ambitio est quod blanda quaedam est conciliatricula dignitatum, & saepe quos vitia nulla delectant quos nulla potuit mouere luxuria, nulla auaritia subruere facit ambitio criminosos. Habet enim forenses gratiam, domesticum periculum, & vt dominetur alius prius seruit, curuatur obsequio, vt honor donetur.

1. Tim. 3.

Quoniam in honoribus multa sunt pericula peccandi (ideo enim S. Paulus ait: Neophytus accens in fide non fiat Episcopus, ne superbiat) prudentes admodum faciant Clerici qui haec pericula frugiunt. Recte S. August. ait: *Locus superior sine quo regni populus non potest etiam si ita teneatur atque admittatur vt decet, non tamen decenter appetitur.* Et B.

*29. de ciu.
c. 19.*

*4. in li. 4.
Reg. c. 4.*

Greg. de Saule domilante: *Quia nunc in Ecclesia qui se subtrahant tantis honoribus pauci sunt, qui se ingerant multi, notare qui se ingerunt debent, quia is qui a Propheta absconditus domi dicitur non ad spirituales Ecclesiae dignitatem sed ad saecularem regni gloriam quaerebatur, non enim in Pontificem hunc quaerebant, sed Regem facere volebant. Videat ergo sacerdos quam mente fugiendum sit culmen S. Ecclesiae si culmen saeculi conscendere tam caute Reges fugerunt.* Et: *Sicut is qui inuitatus renuit, quae sitis refugit sacris est altaribus ad mouendus: sic qui vltro ambit vel importune se ingerit est procul dubio repellendus. Nam qui sic nititur ad altitatem conscendere quid agit nisi vt crescendo decrescat & ascendendo exterius, interius ad profana decrescat.* Et

*lib. 7. Epif.
109.*

Et: *Sicut is qui inuitatus renuit, quae sitis refugit sacris est altaribus ad mouendus: sic qui vltro ambit vel importune se ingerit est procul dubio repellendus. Nam qui sic nititur ad altitatem conscendere quid agit nisi vt crescendo decrescat & ascendendo exterius, interius ad profana decrescat.* Et

Ille ad dignitatem pastoralis officij debet prouehi qui ad *li. 1. post. ca.*
 aliena cupienda non ducitur, sed propria largitur, qui per *10.*
 pietatis viscera citius ad ignoscendum flectitur sed non,
 plus quam decet ignoscens, ab arce rectitudinis inclina-
 tur. Quia nulla illicita perpetratur sed perpetrata ab alijs
 re propria deploratur? Qui ex affectu cordis aliena infir-
 mitati compatitur, sicque in bonis proximi sicut in suis
 prouectibus letatur. Ad dignitatem pontificalis excellen-
 tiarum recte peruenit qui ita se imitabilem ceteris in cunctis
 qua agit insinuat ut inter eos non habeat quod saltem de
 transactis mens erubescat: Qui sic studet uiuere ut pro-
 ximorum quoque corda audentia doctrina valeat fluentis
 irrigare. Qui orationis usu experimento iam didicit quod
 obtinere a Domino qua poposcerit possit, &c. Qui adhuc *c. 11.*
 desiderijs terrenis adstringitur caueat ne districti iram
 iudicis grauius accendens dum loco delectatur gloria fiat
 subditis auctor ruina. Solerter ergo se quisque metiarur
 ne locum regiminis assumere audeat, si adhuc in se vitium
 damnabiliter regnat, ne is quem crimen deprauat pro-
 prum intercessor fieri appetat pro culpis aliorum.

Cum Dominicus Carthaginensis Episcopus *li. 1. epi. 39.*
 eidem amice gratulatus esset de Pontificatu, respō-
 dit, agnoscere se quidem eius integerrimae chari-
 tatis affectum sed sibi tamen alium longe sensum
 esse, quoniam ex consideratione eius ordinis me-
 tem transuerberaret vis doloris. Graue namque, *Nota que-*
 inquit, est pondus sacerdotij prius quippe sacerdoti neces- *relam, do-*
 se est ut ceteris ad exemplum uiuat, ac deinde seruandū *lorē & me-*
 ut mentem per ostensa exempla non eleuet, de predica- *tum ponti-*
 tionis semper ministerio cogitet, intensissimo timore con- *ficis.*
 siderans quod recessurus ad percipiendum regnum Domi- *Luc. 19.*
 ni & talenta seruis distribuens, dicat, negotiamini dum
 venio.

venio. Quod profecto negotium tunc vere nos agimus si uiuendo & loquendo proximorum animas lucrari, si infirmos quosque caelestis regni gaudia praedicando in superno amore roboramus, si proteruos ac tumidos gehennae supplicia terribiliter insonando flectimus si nulli contra veritatem parcimus, si supernis amicitias dediti humanas amicitias non timemus, sed ad hoc ego pondus meae firmitatis expauesco, & quod accepto regno paterfamilias redeat rationem nobiscum positurus aspicio. Sed quae

Heb. 13. per
uigilant ra
tionem red
dituri pro
animabus.

eum mente sustineo cui de suscepto negotio animarum lucram aut nullum aut pene nullum reporto? Idem lib. 1. *Epist. 4.* dolebat & querebat quod uerustā nauē & uehemēter contractā suscepissēt in quā undiq; fluitantes intrarent, & cuius tabulæ propter quotidianam & validā tempestatē quassata naufragiū sonaret.

S. Chrysost. ho. 35. in Matt. Quis ait sapiens uult subicere festinat seruituti, labori, & periculo tali. Et de Episcopo ait *ho. 3. in act.* Eriam quod alij peccant illi imputatur, si uel vnus tantum decedat non baptizatus nonne totam ipsius subuertit salutem? vnus enim animae perditio tantam habet iacturam ut nulla ratio possit estimare. Etenim si vnus animae salus tanti quod ut ob hanc filius Dei fieret homo, tantumque pateretur cogita quantam poenam eius merebitur perditio. Ne nobis hi dixeris, peccauit presbyter, aut diaconus, nam omnium horum crimina redundat in caput eorum qui hos elegerunt.

2. de confid.

Hinc *S. Bern. ad Eugen.* Tu es cui clauis tradita cui oues credita sunt, nec modo ouium, sed & pastorem

Ep. 237. ad

tu vnus omnium pastor es: & altiore locum sortitus non tutiorem, sublimiorem, non securiorem &c. Et

Eug.

Ep. 38.

quendam Card. Iudicium graue iis qui praesunt, si non etiam prodesse laborant. Ne inueniaris in Christi haereditate

Sap. 6.

ditate querens que tua sunt, sed memor esto semper Apostolici illius: Nihil intulimus in hunc mundum haud *1. Tim. 6.*
dubium quia nec quicquam auferemus. Quamobrem
eam que immortalis est animam serua &c.

Cypr. lib. 1. Ep. 2. Fautore quodam, inquit, nocendi
quanto fuerit amplior summa dignitatis & honorum,
tanto maior exigitur & usura poenarum.

S. Ambr. de dig. sacer. c. 3. vt lenius est de plano cor-
rumpere, sic grauius est quod de sublimi ceciderit dignitate,
qua mira que de alio est grauiore casu colliditur. Honor
quidem Episcopalis hominib. praclarus est, sed si ruinam
suscipit, dolor magnus est, magna sublimitas magnam
debet habere cautelam. Honor grandis grandiori debet
solicitudo vallari cui plus creditur plus ab eo exigi-
tur.

S. Hieron. Qu' d eos iuuare poterit Episcopi no- *In ca. 12.*
men & presbyteri, vel reliquus ordo Ecclesiasti- *Hier.*
ci cum magis grauentur dignitatib. suis & po-
tentes potenter tormenta patiantur? Et: Grandis
dignitas sacerdotum, sed grandis ruina eorum qui pe-
ccant. Latemur ad ascensum, sed timeamus ad lapsum. *In ca. 44.*
Non est tant' gaudij excelsa tenuisse, quanti mœroris de *Ezech.*
sublimioribus corruisse.

Hugo ille cuius extant commentaria in scriptu-
ram vniuersam doctissima ex Dominicanorū or-
dine ad cardinalatum euectus An. circiter 1230. ū
ad exitū vite propinquaret ita dixisse fertur: Quā-
to mallē vel elephantino morbo oppressus in meo paupere
insituto vixisse q̄ Cardinalis fuisse? Et tamē hic ex o-
ptimis Card. fuit. Cum. n. aliquando mille Turo-
nenses libræ (erat eo tēpore grandis pecunia) of-
ferretur, nō vt aliq̄ d diceret cōtra equitatē, sed vt

Plura exē-
par. in
Theatro
vind. diui-
ne.

aliquid reticeret quod erat pro equitate, omnino reiecit & auersatus est Damna ex ambitione pro- uenientia vel hoc vnicū docet exemplum. Fuit, vt Sanderus l. 1. Schism. Angl. narrat, in Anglia Thomas Volsesus, qui humiliac potius plebeio loco natus cum ad Henrici octavi sacellū obrepisset, deinde etiam regis eleemosynis præfectus esset ita Regis benevolentiam sibi conciliauit, vt Linconiensis primū Episcopus, deinde Dunelarsis, tū etiā Vintoniēsis, simulq; Archiepiscopus Eboracensis, mox totius regni Cancellarius, quæ post Regē princeps dignitas est, postremo Cardinalis & in vniuerso illo regno pōtēticius à Latere Legatus crearetur. Accedebant deinde cōplures Abbatia locupletissima, annuæ pensiones permagna, quotidiana munera ingentia. Accedebat gratia duorū summorū principū Caroli V. Imp. & Francisci Galliarū Regis q. pene ceratim ī hoc hōc sibi deuinciēdo laborabāt, ita vt Carolus sepissime ad eū & amārissime sua manu scribere, & in extrimis litteris eius se filiū & cognatū appellare non grauaretur. Verū cū in super etiā summi Pontificatus cupiditas eū inuasisset, vt se per Carolū id minus consequi posse cognouit, totus in Franciscū conuersus primus omnium impiū illud funestūq; Angliæ consiliū cepit vt Henricū Regē ad diuertitū cum Catharina Caroli matertera faciendum impelleret, hoc quidē animo vt eo ad Gallias nuptias conuerso Regē illum arctius sibi adiūgeret. Itaq; cū in eo efficiendo summā vim ac contētionem adhibuisset: cælumq; & terrā, vt dicitur, miscuisset, hoc quidem quod volebat non obtinuit illud

illud consequutum est, quod nolebat, ut Henricus Catharina relicta alteram sibi foeminam per scelus ascisceret, simulq; & se & totum regnum à fide Catholica à Romanæ sedis obseruantia se-
lungeret. Nec vero Volsæus, tantorum malorum origo, tantum flagitium tulit impune. Nam paulo post Regis gratia, Cancellariæ munere, altero etiam Episcopatu & palatio, quod magnificen-
tissime extruxerat, spoliatus, postremo in magna nobilium corona comprehendi à satellitum ma-
nu iussus, dum in Londinensem arcem trahitur, in ipso itinere, tot miseriarum totq; calamitatum concursu oppressus animam exhalauit. Cuius hoc etiam dictum fertur cum in eo capiendo clamaret satellites, tene illi oblatam Regiam maiestatem, respondisse ipsum. *Vtinam non magis diuinam maiestatis læsæ reus essem: nunc autem dum Regi nimium seruo & Deum offendi, & Regis gratiam perdididi.*

*V. Platum
de off. cand.
c. 31.*

SIGNVM VI.

Auaritia infestiss. hostem esse, atque adeo tenacitatis omnem etiam leuiss. suspicionem deuiter.

CHristus cum filius Dei esset, vel in forma Dei, Deo equalis, Rex Regum, & Dominus dominantium exinaniuit se, & formam serui pauperis accepit, in stabulo ut pauper natus, pã-
nis inuolutus & in præsepio depositus, in sinu
E 5 paren-

*Phil. 2. v. 6.
De auaris
sacer. Mal.
1. Quis est,
Etc.
Eze. 34.*